

vemu svojemu predsedniku“, — dramatično društvo: „blagodušnemu prijatelju Slovenske Talije“, — Sokol: „neutrudljivemu boritelju za narodni napredek“, — čitalnica: „preljubljenemu sinu žalujoče domovine“, — društvo za denarno pomoč obrtnikom: „Slavnemu zagovorniku kupčijskih in obrtniških interesov“, — kupčijska in obrtniška zbornica: „bivšemu svojemu tajniku“, — Slavija, zavarovalna vzajemna praška banka: „navdušenemu zastopniku slavjanske vzajemnosti“, — ljubljanske domorodke: „pevcu domorodnih glasov“, in pa venec rodoljubne gospé: „Preslavnemu pesniku, — hrabremu narodnemu boritelju — hvaležne domorodkinje“.

Predno so na kolodvoru trugo, že iz Dunaja, Maribora in Celja ovenčano s tremi krasnimi vencmi, po opravljenem sv. cerkvenem obredu, položili na mrtvaški voz, v kterega so bili 4 vrance vpreženi, so pevci čitalnični zapeli žalostinko. Slovesen sprevod, kteremu na čelu je šel Sokol s svojimi 4 zastavami, potem zastopniki vseh narodnih društev z vencmi, tri domorodkinje, ki so nesle krasen venec, zastavi ljubljanske in kamniške čitalnice, in pred mrtvaškim vozom oo. frančiškani in mnogoštevilna duhovščina, vstric voza dr. J. Bleiweis, dr. Costa, dr. Razlag, Jan. Horak, župan Lavrenčič in župan Čuden, za vozom sorodniki, c. kr. deželni predsednik baron Conrad in deželni glavar pl. Wurzbach, in brezštevilna množica ljudstva, se je pomikal počasi skozi Blatno vas, šentpetersko predmestje, Slonove ulice, dunajsko cesto proti Šiški, kjer je dr. J. Bleiweis na razhodu govoril v slovó ljubljencu naroda slovenskega; z ginjenim srcem zapustili smo mrtvaški voz, kterega so spremljale v 15 vozéh deputacije vseh društev do Kamne gorice. V Kranji je preč. duhovščina pričakovala z obilno množico ljudstva; pevci in udje kranjske čitalnice pa s zastavo in krasnim vencem so spremili truplo do farne cerkve, kjer je bivalo čez 2 uri. Ljubljanski Sokoli so imeli ves čas častno stražo, in ves čas je bila cerkev polna ljudi, ki so hodili kropiti. Ob dveh vzdignili so mrliča zopet na voz in v istem redu peljali iz mesta, od kodar ga je preč. duhovščina zopet spremila zunaj mesta. Spremstvu iz Ljubljane pridružilo se je 5 voz kranjskih rodoljubov, med njimi pevci s zastavo. Proti 6. uri zvečer je dospel sprevod do Kamne gorice, rojstnega kraja ranjcega, kjer je želel počivati. Čestita duhovščina v prav obilnem številu, sorodniki in prebivalci Kamne gorice z bakljami, vrsteči se z ljubljanskimi Sokoli na strani mrtvaškega voza, ter velika množica ljudstva so spremili sprevod do visoko ležečega pokopališča, kjer se je pokopalo truplo v lastnem grobu. Pevci kranjske in ljubljanske čitalnice so kakor že v Kranji, tudi tukaj prepevali žalostinke. Vence smo položili razun dveh, ki smo ju vrgli s trugo v jamo (enega ljubljanskega in enega kranjskega) na grob, v sredo prekrasen venec ljubljanskih domorodkinj, s tistim napisom, ki je bil najgorkejša želja nepozabljivega nam Lovreta: „Ena se tebi je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži!“ Ginjeno in potrto razhajalo se je ljudstvo molčé; vsak odtrgal si je pred odhodom v mil spomin travico iz zemlje, kteri so izročene kosti preblagega rodoljuba.

Deželni zbori.

Zbor kranjski.

Zbor se je v saboto po slovesni maši ob pol dvanajstih začel s tem, da je c. kr. deželni predsednik baron Conrad pozdravil poslance in zboru predstavil deželnega glavarja pl. dr. Wurzbacha in namestnika gosp. Petra Kozlerja. Na to ogovori deželni glavar

zbor ter govor končá s slavoklicem na presvitlega cesarja, kteri klic zbor trikrat ponavlja.

Zdaj se je začelo zborovanje.

In spet poprime deželni glavar besedo in se s srčnimi besedami spominja umrlega dr. Tomaná, kterim, vstavši iz svojih sedežev, pritrjuje ves zbor. Dr. Jan. Bleiweis v slovenskem govoru miluje neprecenljivo zgubo, ki je zadela domovino po smrti Tomanovi, in stavi predlog, da deželni zbor po posebni deputaciji žalovanje svoje izrazi blagi vdovi. Zbor enoglasno pritrđi.

Zdaj c. kr. deželni predsednik bere cesarjevo sporočilo, najpred v slovenskem, in potem v nemškem jeziku, ki se tako-le glasi:

Deželnemu zboru Naše vojvodine Kranjske.

Pretežkim dogodbam nasproti, kterih pozorišče je Evropa, spoznali smo za Svojo silno vladarsko dolžnost poskrbeti, da se zakoniti zastopniki Naše monarhije nemudoma snidejo, ter smo zategadel sklicali vse deželne zборе kraljestev in dežel zastopanih v državnem zboru.

V resnobnem trenutji, v kterem je Naši monarhiji bolj kakor kdaj poprej zložnega sodelovanja vseh njenih narodov treba, napolnjuje Nas z velikim zadovoljstvom ta svest, da so zastopniki Naše ljube vojvodine Kranjske zbrani in nadahnjeni s požrtvovalnim domoljubjem, ktero je Naša zvesta vojvodina tolikrat izkazala.

Da-si med notranjimi rečmi važna vprašanja rešitve čakajo, ter ima Naša vlada šteti si za eno izmed prvih nalog to, da se različna mnenja, ki so gledé njih prišla na dan, po ustavnem potu poravnajo; v deželnem zboru zbrani zastopniki Naše ljube vojvodine Kranjske vendar ne bodo upirali se priznanju, da zdaj ne more iti za drugo kot najpred za to, kako bi se pazilo na najviše interese, kterih vkupnost je slavna zgodovina posvetila in kterih edinstveno pospeševanje moč in veljava Našega cesarstva neogibno zahteva.

Pozivamo toraj deželni zbor Naše vojvodine Kranjske, naj brez odloga volitve v državni zbor opravi, da Nam bode moči okoli Sebe zbrati zakonite zastopnike monarhije, kterih ustavno sodelovanje se kaže silno potrebno.

S tem poročamo deželnemu zboru milostljivo Svoj cesarski pozdrav.

Ko sta bila dr. Poklukar in grof Margheri za zbornice ravnatelja in dr. Costa in Dežman za preglednika stenograf. zapisnikov izvoljena, je bilo 1. seji konec, ki je skozi in skozi bila resnobna.

2. seja se je začela z volitvijo finančnega odseka in odseka za prošnje. V unega so bili voljeni dr. Jan. Bleiweis, dr. Costa, dr. Razlag, Dežman, Kromer, dr. Poklukar, Grabrijan, V. C. Zupan, grof Margheri, — v tega pa Pintar, dr. Zarnik, grof Barbo, Svetec, dr. Kaltenegger.

Ko ste te volitvi bile dovršene, stavi dr. Bleiweis nujni predlog, da na prevažno pismo Njegovega Veličanstva odgovori zbor v posebni adresi. Večina sprejme predlog in v odsek, ki naj to pismo osnuje, volijo se dr. Suppan, dr. Zarnik, dr. Bleiweis, dr. Costa, Svetec. — Dr. Kaltenegger predlaga: naj vsacemu poslancu bode pripuščeno, da pride obravnave tega odseka poslušat.

Vse to je gladko izteklo. Zdaj pa, ko so se začele volitve deželnih poslancev protresati, je začelo grmeti. Mirno se potrdijo vse volitve kmečkih občin, velikih posestnikov, kupčijske zbornice in pa vseh mest in trgov razun idrijske, ktera zarad nekterih pozvedeb ni še na vrsto prišla, in razun po-

stojnske, kateri so Dežman, Kromer in Kaltenegger ugovarjali, in tržiške, zoper katero se je glasilo sporočilo deželnega odbora. V Postojni je bil gosp. Fr. Kotnik izvoljen z 135 glasovi izmed 139 volilcev, in kdo bi bil mislil, da bo proti tej skozi in skozi pravilni volitvi kdo le besedico črnil! Vendar sta Dežman in Kromer jahala kljuso zvijač, katerih poln je tisti protest vrhniške občine bil, v katerem so celó 4 mrtvi podpisani in eden, ki živi, pa tega pisma nikoli ni videl. Pravijo, da duh „nekdanjih poslancev“ Obreze in Muleja se je vkradel v to pismo, ki ga je izdelal mož, ki še zdaj v 9. šolo na Vrhniki hodi. Pismonosi bi za svoj „postbüchel“ ne mogli boljšega gradiva najti, ko je modrost tega vrhniškega protesta. Svetec in še posebno poročevalec dr. Costa sta protest in pa naskoke Dežmanove in Kromerjeve tako na šalo stavila, da smeha ni bilo ne konca ne kraja. Konec pravde je bil ta, da je bila volitev Kotnika potrjena z veliko večino, s katero je glasoval tudi baron Conrad. — Pri pretresu volitve dr. Gausterja si Dežman ni upal več na oder; poslal je namesti sebe drobnega gosp. grofa Thurna, da je za Gausterja pol ure otrobe vezal, in njemu na pomoč je priskočil sopet Kromer. Čudili smo se, da mož „pravice“, to je, mož sodnije si je upal volitev zagovarjati, o kateri so že davno vrabci po strehah čivkali, da je vsa puhla in krivična; še bolj pa smo se čudili temu, da je dr. Gauster, ki je vendar najbolje vedel, da je volitev njegova prava „Fehlgeburt“, še v Ljubljano prišel obljubo delat!! Poročevalec dr. Costa je vse ugovore sopet tako „ad absurdum“ djal in vse fikcije tako izvrstno pobil, da ne cemperca ni ostalo več na „poslanstvu“ Gausterjevem. Z veliko večino je bil Jan. Murnik za poslanca potrjen. Gosp. Jagrič pa naj za prihodnje se uči, kako se mora ces. komisar obnašati, da ne preskoči vojnic svojega službovanja.

Zbor goriški.

Začel se je zbor 20. dne t. m. po cerkvenem obhajili ob 11 $\frac{1}{4}$ uri dopoldne. Poslanci so bili vsi pričujoči. — Baron Pino predstavi popred samega sebe kot cesarskega komisarja, potle poslanca grofa Coronini-a kot deželnega glavarja in kot namestnika njegovega dr. Pajerja; obakrat je govoril v obeh jezikih. Storišči navadno svečano obljubo spregovoril glavar Coronini v italijanskem jeziku. Glavne misli, ki jih je razvijal, so: Izražanje veselja in zahvale za ljudsko zaupanje, ki ga je posadilo na prvo mesto v deželi; obljuba, da mu bode skrb za pospeševanje deželnih interesov; skliceval se je na principe leta 1789.; razvijaje „svobodo, enakost in bratovstvo“ rekoč, da je to načelo ravnokar prekoračilo vso Evropo, imel je priliko, povdariti svobodo v Avstriji, češ, da so nam še celó Francozi za-njo zavidni (!); dalje omeniti neslogo med raznimi avstrijskimi narodnostmi, ktera je kriva, da se država ne more konstituirati (?); kar se tiče goriških dveh narodnosti, je povdaril potrebnost edinosti v občnem delovanji; govoreč o principu bratinstva je omenil prusko-francosko vojsko in kako da mogočnjaki državljane dveh najbolj omikanih narodov v mesnico gonijo itd. Po tem je ogovoril ob kratkem slovenske zbornike po slovenski (govori pa slabše ko baron Pino; tem gladkejše mu je tekla italijanščina); slednjič je napeljal (zopet v ital. jeziku) poslance, da so zaklicali Njih Veličanstvu trikrat „eviva“ in „živio“. — Na to je pozdravil vladni komisar v obeh jezikih poslance in obetal, da si bo prizadeval njihovim željam in deželnim koristim ustrezati. Po vsem tem je prišlo na vrsto či-

tanje lastnoročnega cesarjevega pisma v obeh jezikih. H koncu, ko so še vsi poslanci glavarju v roke segli, je napovedal on dnevni red za danes popoldne ob 5. uri. Glavni predmet: potrjevanje volitev. — Omembe vredno se mi zdi v letošnji začetni seji to dvoje: Prvič, da je cesarski komisar skor vse, kar po italijanski, tudi po slovenski povedal, in da je tudi deželni glavar v slovenskem jeziku govoril; drugič, da ni bilo nikjer ne med poslanci ni enega bodi-si pohvalnega, bodi-si grajavnega klica slišati.

V popoldanji seji potrdile so se brez ugovora vse volitve. Zastran lastnoročnega pisma cesarjevega je nasvetoval poslanec Černe: naj bi se izročilo pismo posebnemu odseku, ki bi imel nalogo pripraviti adresu. Dottori nasproti je nasvetoval tako-le: Pismo cesarjevo vzame zbor na znanje in dene za eno prvih prihodnjih sej volitev poslancev za državni zbor na dnevni red; češ, da to bode najprimerniši odgovor Njih Veličanstvu. Černe (v italijanskem jeziku) je spodbijal Dottori-ev predlog in razlagal svojega, rekoč, da se spodobi cesarju v imenu ljudstva odgovoriti in da je potrebno, da zbor svoje želje vladarju razodene itd. To „priložnost je ponudil“ tudi poslanec Matija Dolijak za svoj prvi slovenski (?) govor, iz kterega so poslušalci le toliko razumeli, da „kedar ima cesar potrebo, vabi nas na Dunaj“ in pa, da je podprl Črnetov predlog. Glasovalo se je najpred o Dottori-evem nasvetu; vzdignili so se za-nj vsi poslanci na levi (laški), Slovencev nobeden. Glavar grof Coronini, ko to vidi, vstane in naklone zmago Lahom. Po tem takem je gotovo, da v našem zboru adrese ne bo, in da se bosta poslanca za na Dunaj volila; ali ktera dva — to jje vprašanje, krog kterega se zdaj vse misli naših zbormikov sučejo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz francosko-pruskega bojišča. Strašamske bitve so bile 14. 16. in 18. t. m. med Francozi in Prusi pri francoski trdnjavi z imenom Mec. Kresali so se vse te dni skoraj po celi dan. Francoska vojska, pod maršalom Bazênom se je hotela od Meca nazaj umakniti proti Parizu, a Prusi so ji skušali pot prestreči in za to so se pokali. Nazadnje so Prusi, ki jih jje veliko več, skoraj še enkrat toliko, kakor Francozov, premagali in Bazêna nazaj na Mec vrgli, ter ga ondi tako od vseh strani zaprli, da je zdaj od Pariza čisto odtrgan. Ker so se oboji jako hrabro držali, so bile zgube v teh bitvah na obeh straneh strahovite. Kakor Prusi trdijo, zgubili so oni 40.000, Francozi pa 50.000 mož mrtvih in ranjenih. Francozi pa pravijo, da so jih Prusi še več zgubili. Zmagoviti Prusi se pomiikajo zdaj z dvema vojskama proti Parizu. Tudi druga francoska vojska, ki se je okoli Chalona (Salona) zbirala, gré nazaj proti Parizu, kjer se zdaj na vso moč pripravljajo za brambo zoper Prusa. Podoba je tedaj, da se bo pred Parizom odločevala osoda tega neizrečeno krvavega vojskovanja. S tem se tudi odloči osoda Napoleonova, ki začeni vojsko gotovo ni mislil, da si morebiti sam koplje jamo.

Listnica vredništva. Gosp. Kr. v Pl. in gosp. Z. v S: danes nikakor ni bilo mogoče, drugi pot gotovo.

Kursi na Dunaji 23. avgusta.

5% metaliki 56 fl. 10 kr. Ažijo srebra 1123 fl. — kr.
Narodno posojilo 65 fl. 40 kr. Napoleondori 9 fl. 99 $\frac{5}{10}$ kr.